

Hedersmord – en verklig del av islam?

av Abd al-Wâhid Yahya

Förord

*Upphöjd och prisad vare Gud,
den Barmhärtige och Nåderike,
Som gett oss en klar vägledning och en måttstock
Med vilken allt rätt och fel kan mätas
Och må Hans, den Upphöjdes, frid och välsignelser
vara över Hans sändebud och profet Muhammed,
över hans familj och över hans sanna efterföljare.
Amin.*

Med jämna mellanrum aktualiseras debatten om det som kallas ”hedersmord” av att just en sådan tragisk händelse sker. Scenariot är vanligtvis att man börjar med en uppriktig vilja till att komma fram till lösningar och svar på problemen och frågeställningarna, men mynnar så småningom ut i diskussioner om islam. Dessa oftast anti-islamiska diskussioner förs vanligtvis av olika invandrardebattörer av den typ som anser att man är mer svensk och mer integrerad om man läser innantill ur Sverigedemokraternas partiprogram i tid och otid, eller som av personliga skäl hyser agg mot islam och ser hetsen mot islam och muslimer som ett självförverkligande. Eftersom dessa aldrig har någon saklig kunskap om religionen islam men ändå får stort gehör hos gemene man som låter sig luras av att de är invandrare och ofta påstår sig komma från islamiska länder och därför bör veta, kommer jag här att belysa hedersmord ur Koranens och de profetiska traditionernas perspektiv.

Abd al-Wâhid Yahya   [\[Det Bestående Goda\]](#)

Om arbetet

Arbetet delas in i tre delar. Den första delen kommer att summera något av kvinnans situation och attityden mot kvinnan innan islams framträdande. Det är också från denna historiska period - och detta är min utgångspunkt som jag tänker försöka bevisa - som de värsta och mest perverterade sedvanorna hos den minoritet - för det är en minoritet - av invandrare från mellanöstern och andra platser som vårdar iden om ”hedersmord” kommer ifrån.

Den andra delen handlar om den islamiska attityden till de element av mord, hot, skvaller och tvång som ofta ingår i scenariot kring de hedersmord som uppmärksammats i tidningarna.

Tredje delen handlar om den islamiska familjen. Dels för att det kan vara intressant att se om det finns någon grund att förutsätta att det är islam som är s a s boven i dramat, och dels för att försöka motverka den stereotypa bild av den muslimska invandrarfamiljen som en skådeplats för förtryck och otrygghet som ju blir

produkten av medias skriverier om ”hedersmord”.

En ”disclaimer”

Det skall också inledningsvis tilläggas att detta arbete inte är avsett att vara ett inomteologiskt arbete utan riktar sig till en intresserad ickemuslimsk allmänhet som inte har någon insyn i de islamiska källorna och tankegångarna. Alla fel och brister i detta arbete är helt och hållet mina egna - detta är ett lekmanarbete, och skall tas för vad det är - och det bestående goda som kan komma ur det är helt och hållet Guds förtjänst och det är till Honom vi alla skall återvända med alla våra handlingar för dom, straff och belöning.

Kvinnans situation innan islams framträdande

Finns det hedersmord i islam? Finns det stöd i Koranen och i profeten Muhammeds - må Guds frid och välsignelser vara över honom - samlade uttalanden (*ahadith*) för sådana avskyvärda övergrepp? Eller är det tvärtom så att hedersmord och det som de innehåller av negativ kvinnosyn, övergrepp och förakt för människoliv och kvinnoliv i synnerhet hör till den tid som i Islam kallas för *jahiliyya*, dvs okunskapens tid som rädde innan Islam uppenbarades för profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom?

För att få svar på dessa frågor måste man börja från början...

Kvinnans situation innan Islam

I *jahiliyyan* hade kvinnor mycket lågt värde. Till exempel kunde söner få sin fars hustrur i arv efter hans död (Doi 1997:143). Vidare samlade de rika männen på kvinnor i stora harem, och trots att det senare förekom även hos vissa muslimska furstars hov, är detta inte tillåtet i islam (Doi 1997:147). Det förekom att man bytte kvinnor med varandra. Till exempel kunde A gifta sig med Bs dotter som i utbyte gav A sin egen dotter (Doi 1997:157). Skillsmässotraditionerna var också på samma nivå. Männen kunde i stort sett som de behagade förskjuta sina kvinnor och ta dem tillbaka och ibland hålla dem kvar i sitt hushåll utan att varken acceptera henne som hustru eller ge henne hennes frihet. En annan praxis var det som kallades *halâla*. Mannen kunde då han skiljt sig från hustrun definitivt inte gifta om sig med henne såvida hon inte gifte sig med en annan man och så s fullbordade äktenskapet med denne. *Halâla* gick alltså ut på att en man gifte sig med en kvinna enbart i syfte att ligga med henne och skilja sig igen så att hennes förra make kunde ta henne tillbaks (Doi 1997:182). Om denna förnedrande sedvänja sade profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom: ”*Må Guds förbannelse vara över den man som begår halâla och över den man som halâla ges till*”. (Tirmidhi, cit i Doi 1997:182)

En skam och vanära att få en dotter

I det förislamiska Arabien var det en skam och en vanära att få en dotter. Samtidigt dyrkade man tre kvinnliga avgudar, Al-Lât, al-Manât och al-Uzzah, vilka man ansåg vara döttrar till Gud. Koranen talar om detta på ett målande sätt:

Och de tilldelar Gud döttrar - Stor är Han i Sin härlighet - men åt sig väljer de vad de själva önskar.

Då någon får höra den glada nyheten om en dotters födelse mörknar hans uppsyn och vreden kokar i honom; och han drar sig undan människorna i denna för honom dystra nyhet och han överväger om han skall behålla barnet trots förödmjukelsen och skammen eller begrava det i jorden. Hur vedervärdigt är inte deras sätt att tänka och döma? (Koranen, An-Nahl 16:57-59)

Denna fruktansvärda sed att begrava nyfödda flickebarn i jorden hänvisas till även på andra platser i Koranen:

...och den nyfödda som begravdes levande tillfrågas för viket brott hon miste livet. (Koranen, At-Takwîr 81:8-9)

Versen är tagen ur sammanhanget till en beskrivning av hur världen, som vi känner den, bryts upp inför domedagen och alla människor skall komma att inse resultaten av sina handlingar.

Ett slående exempel för de hedningar i Mecka som fortfarande höll fast vid sina barbariska seder var då det faktum att till och med den stumma lilla varelse, begravd levande utan någon som helst anledning, skall komma att få vittna mot sina mördare. Ingen skall komma undan sina brott. De följande raderna i kapitlet understryker allvaret i varningen om att alla själar skall få komma att få ta konsekvenserna av sitt handlande: ”...[när räkenskapens] böcker öppnas, och himlens förhänge dras undan och helvetets ugnar fyras under och paradiset görs synligt - då skall varje själ få veta vad den fört med sig till domen.” (81:9-13)

Inte alla under den här tiden var dock okritiska till det här bruket. En av motståndarna till detta var Zaid Ibn 'Amr ibn Nufayl, kusin till 'Umar Ibn al-Khattab som senare skulle komma att bli islams kalif efter Muhammeds död - må Guds frid och välsignelser vara över honom. En annan av dessa var Sa'sa'ah Ibn Nâdjyah at-Tamîmî som vann ryktbarhet för då han räddade flickor från att begravas levande i ökensanden utanför Mecka. Han lär ha räddat ett trettiotal flickor från detta öde genom att betala lösen till deras föräldrar. Sa'sa'ah antog också Islam då profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom - trädde fram.

Dock var det stora flertalet fast i övertygelsen om att ett flickebarn förde med sig vanära och ekonomisk belastning. En vanlig orsak till morderna på flickebarnen var rädslan för vanära om en dotter vid någon av de för den tiden vanliga räderna mellan de olika stammarna skulle föras bort och sedan komma att föredra sina bortrövare framför den egna stammen. [Bernström 1998:895]

Islam tar alltså avstånd från detta grymma förfarande med flickebarn, något som kommer - med Guds välvilja och stöd - att diskuteras vidare nedan.

Islams attityd mot ”hedersmord” och sådant som det innefattar

”Hedersmord”

Om man läser tidningarna och följer med i debatten i de olika media finner man att ”hedersmord” omfattar vissa saker. Mest framträdande är naturligtvis den så kallade ”hedern”. För att omgivningen - släkt, vänner och till och med fullständiga främlingar - skall var tillfredställda med en gör man vissa saker. Ofta är det andra släktingar eller något familjeöverhuvud som bestämmer över de andra familjemedlemmarna och som också beslutar om att någon måste dö för att den så kallade ”hedern” skall återupprättas.

Den unga kvinnan - som det så gott som alltid handlar om - systemen eller dottern eller liknande och ibland även någons hustru har brutit sig ur familjens (eller kulturens eller religionens) mönster som det brukar heta i media. Hon har kanske sagt nej till ett giftermål med någon kusin från hemlandet som hon aldrig eller väldigt sällan träffat och detta har då skadat familjens heder. Än värre är det i deras ögon då hon kanske träffat en annan man som hon själv bestämt sig för att gifta sig med, kanske är han svensk. Hon vill kanske leva på ett annat sätt som t ex sina arbetskamrater eller klasskamrater som lever på ett ”svenskt” sätt. På Aftonbladets hemsida kunde man den 17/6 2002 läsa rubriken: *”Söner räddade mamma från att bli hedersmördad. Mannens motiv: hon ville umgås med svenska arbetskamrater”*

Hon hotas och ibland misshandlas hon av manliga släktingar och det hela slutar med att hon mördas och den så kallade ”hedern” skall då vara återställd.

Heder i dessa sammanhang anser man bäras av kvinnorna i familjen *”Flickan är bärare av familjens heder. Social kontroll skvallrar om hon gör något ’fel’. Det är ett sätt att kontrollera kvinnor, särskilt sexualiteten. Mäns heder är kopplad till hur väl han lyckas kontrollera sin familj.”* (Warda Khaldi, Expressen 24/1 2002 nätutgåva)

Detta är som vi skall se helt främmande för var och en sanningsenlig muslim. Faktum är att vissa av dessa hedersmördare öppet erkänner att det dem gjort går emot Islam, men att hedern är viktigare. I Svts Rapport (22/1 2002, minnesanteckning) intervjuades en del män med kurdisk bakgrund på ett café i en Stockholmsförort. Dessa verkade stödja hedersmord och kommenterade det aktuella fallet, där en pappa dödat sin egen dotter för att hon brutit sig ur familjens mönster och traditioner, med orden: ”han kunde ju inte visa sig nere i centrum”, och på den direkta frågan om de kunde säga att pappan gjort fel svarade de entydigt nej.

Alltså kan man också utgå ifrån att hedersbegreppet även omfattar männens skvaller på caféerna om det ena eller det andra vad gäller familjernas kvinnor.

Nedan kommer vi att - med Guds tillåtelse och hjälp - gå igenom dessa olika element och belysa dem med Koranens och profeten Muhammeds - må Guds frid och välsignelser vara över honom - ord.

Förbjuder islam att man umgås med svenskar?

Många svenskar - däribland jag själv - känner sig kränkta av tanken på att vissa invandrare - det vill säga de invandrare som figurerar i medias skrivelser om ämnet "hedersmord" - skulle se det negativt att någon av familjens medlemmar umgås med svenskar, tillägnar sig vår kultur och livsstil, och att det till och med skulle vara så negativt att det skulle utlösa sådana reaktioner som beskrivits ovan. Men Gud - upphöjd och prisad - säger i Koranen:

Människor! Vi har skapat er av en man och en kvinna, och Vi har samlat er i folk och i stammar för att ni skall lära känna varandra. Inför Gud är den bäste av er den vars gudsfuktan är djupast. Gud vet allt, är underrättad om allt. [Koranen 49:13]

Alla människor kommer från Adam och Eva - må Guds frid vara över dem båda - och delar denna status jämlikt. Den enda skillnaden dem emellan är den religion som kretsar kring deras åtydning av Gud, den Högste, och deras efterföljande av Hans budbärare.

Profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom - sade: *"Sannerligen är den mest hedervärde av er inför Gud den som har Gudfuktan (taqwa)."* Detta innebär i relation till koranversen ovan att det är genom sin gudfruktighet som man förtjänar sin heder inför Gud, inte ens härkomst. [Kathir vol 9, 2000:206-207].

Den verkliga hedern kommer alltså ur ens religiositet. För att hålla fast vid religionen är man ibland tvungen att välja sitt umgänge. Det finns många koranverser som talar om bevarandet av tron genom att hålla sig till muslimerna som är en sanna och fasta vänner. Men detta motsäger inte versen ovan eller hindrar muslimerna från att visa respekt och uppskattning även för ickemuslimer.

Om skvaller och att handla i enlighet med andra människors vilja i trots mot islam

Skvaller, det vill säga i det här fallet att tala om, tissa och tassla om en ung kvinnas olika privata angelägenheter - vem hon umgås med, hur hon uppför sig när hon tror att ingen i familjen ser henne osv - är något som inte har något stöd i Koranen. Islam tar hänsyn till att man ska vara "bara är människa". Ingen ges någon rätt att anklaga kvinnor som kanske uppträtt lite oförsiktigt i sitt sociala umgänge eller inte tänkt sig för i sitt umgänge med klasskamrater, arbetskamrater eller liknande. Tvärtom samtidigt som islam ger regler för individen att följa i sådana situationer, ser Islam också mycket allvarligt på att dra förhastade slutsatser och föra dem vidare till allmänheten. Det krävs fyra vittnen för att styrka anklagelser för äktenskapsbrott och otukt. Om man inte kan styrka sina anklagelser eller kommer med falska sådana är straffet mycket allvarligt: åttio piskrapp och att för alltid anses som icke trovärdig. Men det är inte slut där, även på det metafysiska planet finns ett straff: fördömelse i denna och den kommande världen.

Guds, den Upphöjdes ord i Koranen:

Och de som anklagar ärbara kvinnor [för äktenskapsbrott] och sedan inte visar sig ha stöd av fyra vittnen, straffas med åttio piskrapp och skall i framtiden inte få avge vittnesmål; de har visat grovt trots mot Gud. (Koranen 24:4)

... De som [utan grund och utan att senare ångra sig] anklagar anständiga troende kvinnor som kan ha uppträtt oförsiktigt, [följs av Guds] fördömelse i denna värld och i det kommande livet, och ett hårt straff väntar dem den dag då deras tungor och deras händer och fötter skall vittna emot dem om vad de gjorde. (Koranen 24:23-24)

Tvårtom uppmanas man i Koranen att inte lyssna när någon kommer med sådana anklagelser:

Alla troende, män och kvinnor, borde då de hör sådant tal - tro det bästa om varandra och säga "Detta är uppenbar lögn". (24:12)

Och lyssna inte till den som är färdig att svära på allt, och springer med skvaller och illvilligt förtal. (Koranen 68:10-11)

En annan aspekt är när föräldrarna och släktingarna okritiskt tror på och agerar i enlighet med vad andra människor önskar och vill. Detta är en svår synd om man lyder dem som driver en bort från islam eller som får en att bryta mot islams regler.

Därefter har vi visat dig en väg till förverkligande av trons syfte; följ därför denna väg och fäst dig inte vid de okunnigas önskningar. De kan inte skydda dig mot Guds vrede om du skulle göra dem till viljes; de orättfärdiga beskyddar varandra, men Gud är de gudfruktigas beskyddare. ... tror de som begär orätt att Vi skall ge dem samma behandling i livet och i döden som de som tror och lever ett rättskaffens liv? (Koranen, 45:18-19, 21)

Slakten, vännerna på kaféet med flera utövar säkerligen ett grupptryck, men den troende vet att det är inte dem som skall belöna eller straffa honom på återuppståndelsens dag, det är Gud som skall göra det. Förlorad är den som tar sina egna passioner till laggivare och Gud:

Hur ser du [Muhammed] på den som gör sina egna passioner till gud? Eftersom Gud vet [att hans sinne är stängt för vägledning] har han låtit honom gå vilse och tillslutit hans öron och förseglat hans hjärta och bundit för hans ögon. Vem kan vägleda honom sedan Gud [har övergett honom]? Detta är något att tänka över. (Koranen, 45:23)

I Koranen kan man också läsa om profeten Abraham vars föräldrar var avgudadyrkare. Dessa försökte få honom till att återgå till deras tro men han vägrade lyda dem. Detta visar på att det snarare är i enlighet med islam att inte lyda släktingar och familjemedlemmar som uppmanar en till att bryta mot islams regler.

Tvång och giftermål

Profeten Muhammed - över honom vare frid - sade att: "*Äktenskapet är min tradition och den som håller sig därifrån är inte från mig*". Anas (må Gud vara nöjd med honom) berättade att profeten - över honom vare frid - sade: "*Då man gifter sig har man fullständigt halva sin religion...*" (Doi 1997:115;119)

Om tvång i religiösa frågor säger Koranen:

Tvång skall inte förekomma i religionen. Vad som är rätt handlande är nu klart skilt från fel och synd. Den som förnekar de onda makterna och som tror på Gud har sannerligen vunnit ett starkt fotfäste som aldrig ger vika. Gud hör allt, vet allt. Gud är de troendes beskyddare. Han leder dem ut ur mörkret till ljuset. Men de som förnekar sanningen har onda makter till beskyddare som leder dem ut ur ljuset till mörkret. De har elden till arvedel och där skall de förbli till evig tid. [Koranen, al-Baqarah 2:256-257]

Profeten sade: ”*Änkan och den fränskilda kvinnan skall inte giftas förrän hon ger order om det, och jungfrun skall inte giftas bort förrän hon gett sin tillåtelse till det*”, och ”*då en man ger bort sin dotter i giftermål, och hon misstycker skall äktenskapet avvisas*” [Bukhârî, cit. Doi 142]

Mord och mord på döttrar

Av denna orsak förskrev Vi för Israels barn att om någon dödar en människa, som inte själv har dödat någon eller försökt störa ordningen på jorden och sprida sedesfördärv, skall det anses som om han hade dödat hela människosläktet och om någon räddar en människa skall det anses som om han hade räddat hela människosläktet [Koranen 5:32]

Tag inte en annans liv - Gud har gjort det heligt ... [Koranen 17:33]

Mord är något så oerhört stort och avskyvärt i Islam att dödandet av en enda människa är en lika stor handling som att döda hela mänskligheten. Livet - alla människors liv - är något som Gud, Upphöjd och prisad, gjort heligt och Han förbjuder människorna att begå mord. Inom den islamiska rättskipningen finns det dödstraff, men det är en helt annan kontext och diskussionen om detta rymms inte inom denna text. Vad som ändå måste påpekas är att dessa straff tilldelas efter en domstolsprocess med vittnen domare och ombud för både kâranden och svaranden. Inledningsscenen i Disneys film om Alladin, där prinsessan stjäl ett äpple i bazaren och fångas in av en stor turbanprydd stadsvakt som genast drar upp sin kroksabel för att hugga handen av den stackars lilla prinsessan med orden ”*Du vet väl vad straffet för stöld är?*” är inte baserad på någon islamisk lag utan snarare på en illvilja mot religionen i sig och ett ganska obehagligt sätt att indoktrinera...

De som utan att förstå, i dårskap dödar sina barn har förlorat allt! [Koranen, an-Nahl 6:137]

Versen ovan syftar på det förislamiska bruket att döda sina barn av rädsla för fattigdom och att begrava sina nyfödda döttrar levande i fruktan för vanheder [Kathîr vol 3 2000:481]

[Den Näderikes sanna tjänare] ...anropar aldrig en gudom vid sidan om Gud och de berövar aldrig en människa livet - som Gud förklarat heligt ... den som begår dessa svåra synder skall så sona dem med en exemplarisk bestraffning och på uppståndelsens dag skall hans straff fördubblas och han skall gå bort med skammen för att lida detta straff i evighet. [Koranen 25: (63) 68-69]

Deras påstådda medhjälpare till Gud målar upp för dem dödandet av sina egna barn som något förtjänstfullt, och så drivs de mot undergången och deras religiösa begrepp förvirras alltmer för dem. [Koranen 6:137]

Det är heller inte förenligt med sann gudstro att ta livet av sina barn, vare sig det är döttrar eller söner. Snarare är barnamord en dårskap, en ogudaktig villfarelse som driver en längre och längre bort från Islam.

Detta är något som man inom islam starkt förknippar med tiden då avgudadyrkan var normen i Arabien. Mujâhid, som var en av de som förde vidare profettrationen efter profetens - över honom vare frid - följeslagare slog fast att det var avgudadyrkarnas medhjälpare bland djävlarne som inspirerade dem till att gräva ner sina barn. As-suddi sade att det var djävlarne som beordrade dem att döda sina döttrar så att de drevs mot sin egen undergång. [Kathîr vol 3 2000:481]

Verserna beskriver alltså att konsekvenserna av barnamord blir ett straff som inte bara utmäts i denna världen utan även på det metafysiska planet in i den nästkommande världen. Dessa handlingar, som driver förövaren mot sin undergång förstods också av de tidiga muslimerna som något som bara kunde ha inspirerats av djävulen, något som inte hörde till islam utan till den förislamiska perioden.

Islamisk attityd till familjeliv och barn: idealet i profetens (övgf) föredöme

Muslimska hem kan beskrivas som platser där Gud oupphörligen prisas och åminns. De ger en atmosfär av kärlek, gudshängivenhet och anständighet där familjen kan uppfostras att tjäna Gud, den allsmåktige ... medan de flesta människorna strävar

efter materiell vinning ... strävar de [troende] efter ett andligt förverkligande och en högre kvalitet på det mänskliga livet. [Ghazzali 2001:341]

Det är en del av islam att vara vänlig mot barn

Det är en del av islam att vara vänlig mot barn. Profeten - må Guds frid och välsignelser vara över honom - sade: ”*Han är inte en av oss som inte är snäll mot våra barn, eller som inte respekterar våra äldre...*” [Abû Dâwûd, At-Tirmidhi, cit. i Ghazâlî 2001:71]

Den kärlek och omsorg som nämndes i inledningstycket ovan omfattar i allra högsta grad barnen i familjen, döttrarna såväl som söner. Profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom - sade: ”Den som har en dotter och som inte begraver henne levande, inte förolämpar henne och som inte favoriserar sin son framför henne, kommer Gud att låta stiga in i paradiset.” [Ahmad] och Anas berättade att profeten - över honom vare frid - sade: ”Den som tar hand om två flickor tills de når vuxen ålder, han och jag kommer att vara så här (och han förde fingrarna samman) på domedagen” [Muslim, Ahmad. Cit. Q&A nr 13260, 22063]

En bra behandling av flickor innebär att ge dem en islamisk uppfostran, att lära dem sanningen och att sträva efter att hålla dem rena (kyska) och hålla dem borta från det som Gud har förbjudit. Samma sak gäller då man tar hand om sina systrar och om sina söner. Således vet vi att en bra behandling inte bara innebär att ge dem mat, dryck och kläder utan snarare innebär det något högre än det, att behandla dem vänligt och ta hand om både deras världsliga och religiösa intressen. [Fataawa al-shaykh Bin Baaz, cit. Q&A, nr 13260]

En glimt av hur det kunde te sig i praktiken finner vi i de två samlingarna med profettraditioner (*ahadith*), Sahîh Muslim och Sahîh Bukhârî. Där kan man läsa om hur profeten brukade förrätta bön samtidigt som han höll Umâmah, dotter till profetens - över honom vare frid - dotter Zaynab i famnen. Då han gick ner för att lägga pannan i marken i den delen av bönen som kallas *sujud* satte han ner henne och då han reste sig upp lyfte han upp henne igen.

Enligt en annan berättelse ledde profeten de församlingen i kvällsbönen på samma sätt med dotterdottern i famnen. [Q&A, nr 12212].

Liknande händelser berättas det om när profeten ledde kvällsbönen med en av sina kusinbarn. Under bönen *sujud*-del blev han kvar en lång stund i den positionen. Någon av de som bad bakom profeten tittade upp och fick se hur barnet klättrade på profetens rygg. Efter bönen tillfrågades profeten - må Guds frid och välsignelser vara över honom - av människorna: ”*Oh Guds budbärare, under din bön då du fallit ned i sujud tog det så lång tid så att vi trodde att någonting hade hänt, eller att du kanske mottog en uppenbarelse.*” Han - över honom vare frid - svarade: ”*Ingenting hände, men min son red på min rygg och jag ville inte jäkta honom förrän han var nöjd.*” [Sahîh Al-Nasâ'i, cit. i Q&A, nr 12212]

Andra berättelser visar att profeten - över honom vare frid - brukade pussa sin son Ibrâhim och lukta på honom (och vilken förälder kan inte hålla med om att ens egna barn har en mycker speciell doft) . Men då en beduin kom till profeten - över honom

vare frid - och sade: ”*Ni pussar era gossebarn! Vi pussar dem inte!*”, svarade profeten - över honom vare frid: ”*Jag kan inte lägga [tillbaks] nåd i ditt hjärta efter att Gud har tagit bort det.*” [Abbrev. Bukhârî 1994:954, nr 2013]

Kärleken mellan man och kvinna är ett av Guds under

Kärleken mellan man och kvinna är Guds under och man skall leva i vänskap och samförstånd med dem. Gud, den upphöjde säger:

Och till Hans [Guds] under hör att Han har skapat hustrur åt er av er egen art, så att ni kan finna ro hos dem, och Han har låtit kärlek och ömhet uppstå mellan er. I detta ligger helt visst budskap till människor som tänker. [Koranen, ar-Rûm 30:21]

...Och lev med era hustrur i vänskap och samförstånd; om ni fattar motvilja mot dem är det möjligt att ni vänder er ifrån det som Gud skulle ha gjort till en källa till rik välsignelse för er. [Koranen, an-Nisâ' 4:19]

Och profeten Muhammed - må Guds frid och välsignelser vara över honom - sade: ”*De troende med den bästa av tro är de som har bäst karaktär och de bästa av er är de som behandlar sina fruar bäst!*” (återberättat av Thirmidi).

Ett ansvar att ta hand om sin familj

Familjen är en välsignad enhet där familjefadern har det yttersta ansvaret för att utbilda sin familj, hjälpa sin familj och stötta den i varje situation som uppstår. Detta ansvar är än viktigare att leva upp till i ett ickemuslimskt samhälle där frestelser och påverkan från andra tankesätt och värdesystem än det islamiska så dominerar.

Mannen har en plikt att försörja sin familj och tillgodose dess olika behov. Och, som vi sett ovan, att utbilda sin familj i religionen. Vissa lärde, som t ex shaykh Salmân al-^cAwda och shaykh Sâlih al-Munajjid rekommenderar att man samlar på sig ett bibliotek i hemmet där var och en av familjens medlemmar skall kunna finna sig till rätta. Man rekommenderar också att regelbundet hålla lektioner eller studiecirklar för familjemedlemmarna. . [Se Al-^cAwda 2002:8-9]

Då det kommer till att övervaka familjens olika göromål och omständigheter är detta något man måste göra på ett korrekt sätt. De berättelser som finns om hur profeten behandlade medlemmarna i sitt hushåll visar på att då profeten över honom vare frid - såg något fel påpekade han det försiktigt medan han uppmanade till godhet, erbjöd vägledning och påminde om Gud.

Detta är inte tillfälle att visa styrka och auktoritet, utan att nå ut och påbjuda det rätta och förbjuda det onda och påminna om Gud. Vi förväntas väcka hjärtana till liv i hushållets medlemmar och inspirera i dessa hjärtan en gudsfruktan och kärlek till Gud och ett begär efter att göra Honom till viljes och till att komma till paradiset. Detta kräver ett tillvägagångssätt som kan inspirera till tro. [Al-^cAwda 2002:11]

Så hur fel ute är inte de män som utan att låta Koranen och profettrationen (*sunnah*) reglera deras handlingar jagar efter kvinnorna i sin familj, hotar dem och slår dem för att få dem att lyda och skrämmer dem till respekt och rädsla! Inspirerar denna ogudaktiga vanskötsel av familjen till tro, inrättar detta kärlek och gudfruktan i deras hjärtan eller blir de bättre muslimer av en sådan behandling? Svaret är entydigt nej.

Ämnet om ansvar och familjeförhållanden är ett omfattande ämne, och jag lämnar det här, i förmån för någon som bättre kan förklara dessa saker än jag. Jag hoppas att min sammanställning ovan, av detta ämne och av de andra ämnen och teman är tillräckligt för att fylla de ramar som ges av titeln "Hedersmord - en verklig del av islam?".

Sammanfattning och slutledning

Jag har i texten ovan försökt att spegla några av de vanliga uppgifterna i media och folkmun om vad som är ett "hedersmord" och vad som ingår i det i ljuset av islams källor - Koranen och profetens - över honom vare frid - *sunnah* (föredöme, tradition).

Jag har visat på hur kvinnans situation var i det förislamiska Arabien och hur Koranen och Guds profet förbjuder de övergrepp mot kvinnor och flickebarn som var norm innan islams framträdande och på hur de tidiga muslimerna såg på dessa.

Jag har visat på islams attityd mot skvaller, förtal och misstänkliggörande av kvinnors ärlighet och på vilket straffet blir för de som sysselsätter sig med och sprider vidare sådant förtal - ett straff som sträcker sig långt utanför gränserna som detta jordiska liv omges av. En muslim skall alltså hålla sig för god för att befatta sig med sådant.

Bland de viktigaste punkterna är det faktum att islam förbjuder mord. Mord i allmänhet såväl som på barn och döttrar i synnerhet. På mer än ett ställe i Koranen hänvisas till dessa förislamiska bruk att mörda sina barn av rädsla för fattigdom och att begrava sina nyfödda döttrar levande i rädsla för en eventuell senare vanära på grund av dem. De tidiga muslimerna såg dessa motbjudande seder som något som inspirerats av djävulen och förknippade detta med avgudadyrkan under den förislamiska tiden.

Islam förbjuder heller inte kontakter över religiösa, etniska och kulturella gränser.

Sista delen av arbetet handlar om islamisk attityd mot familj och barn. Jag har inte eftersträvat en heltäckande presentation, utan valt ut en del profettrationer och koranverser som visar på att det finns en värme och kärlek inom den muslimska familjen - åtminstone i dess idealbild - som bottnar i och finner näring i just Koranen och profeten Muhammeds eget familjeliv. Och på hur varje aspekt av familjens affärer måste skötas med kunskap, kärlek och gudfruktan.

Avslutningsvis vill jag också påpeka att den bild av islam och islams attityder mot de olika saker som återgetts ovan inte är komplett, eller fullständig. Dock har jag heller inte medvetet valt bort fakta som kunnat motsäga den bild jag vill ge ovan - en del av

islams styrka är att detta heller inte behövs göras.

Slutledningen blir då ...

... att om allt det som ett hedersmord omfattar vad gäller skvaller och struntprat om kvinnors heder och ärbärlighet, om tvångsgiftermål, och överdriven aversion mot sådant som kommer utifrån vare sig det är människor eller kultur, övergrepp och barnmord inte har något stöd i vare sig Koranen eller profeten Muhammeds - må Guds frid och välsignelser vara över honom - *sunnah* (föredöme/tradition) - ja då kan inte hedersmord vara något islamiskt!

Det muslimska hemmet, familjen eller släkten får inte - om den fortfarande skall kallas muslimsk - bli en arena för våld, otrygghet och rädsla. Ett hem med alla dess relationer, ansvar och förpliktelser kan inte tas om hand om korrekt om den dras än hit än dit av olika individers nycker, skvaller och pseudokulturella fenomen.

Jag har visat på hur hela hedersmordsdiskursen i alla dess detaljer inte har något med islam att göra utan är något som har sin grund i okunskap och oislamiska seder och bruk, några till och med från tiden innan islams framträdande.

Så jag hoppas att du nu, som läser detta, inser att då muslimer ändå begår sådana brott då gör fel. Att de bryter mot islams gudomliga lagar och har i själva verket tagit avstånd från religionen och Gud då de utfört sina dåd. Dessa människor strävar inte efter Guds godkännande eller belöning utan har bytt bort sanningen mot villfarelsen, något som de bara förlorar på.

Källor:

Ali, Abdullah Yusuf, *The holy Qur-ân*, King Fahd Holy Qur'an printing complex, Bernström, Muhammed Knut, *Koranens budskap*, Proprius 1998
 Imam al-Bukhârî (Muhammed Muhsin Khan [transl.]), *Sahih Bukhârî [abbreviated]*, Maktaba Dar-us-Salam, Riyadh 1994
 Doi, 'Abdur Rahmân, *Shari'a: The islamic law*, Ta Ha publ. London 1997
 Al-Ghazâlî, Muhammed, *A thematic Commentary on the Qur'an*, Islamic Booktrust, Kuala Lumpur 2001
 Kathîr, Ibn, *Tafsîr Ibn Kathîr (abridged)*, volume 3; 9, Darussalam publ. Riyadh 2000
 Malik, Anas b, *Muwatta imam Malik*, Kitâb Bhavan, New Dheli 1992
 Imam Muslim, *Sahih Muslim*, Kitâb Bhavan, New Dheli 1997

WWW, Annan media:

Expressen, www.expressen.se

Aftonbladet, www.aftonbladet.se

Islam - Q&A [Shaykh Salih al-Munajjid], www.islam-qa.com nr: 13260; 12212; 22063

B. Fahd al-Oudah, Salman, Islamic Work at Home, www.islamtoday.com

Minnesanteckningar: Sveriges television, Rapport